

Kalasadamad ja –lossimiskohad

Väinameres

INTERREG IIIA projekti **Vakka-Soome ja Väinamere**
jätksuutliku kalanduse arengukavad

FIMOS 111771

Lisa 3

Puisse sadam

<http://marinas.nautilus.ee/index.php/andmebaas>

Koostanud: Eesti Mereakadeemia (juhtpartner)

MTÜ Saaremaa Kodukant

ja MTÜ Saarte Kogu

Tallinn
november 2007

Väike-kalasadamad ja -lossimiskohad

Vald	Sadam/lossimis-koht	Praeguse tehnilise seisukorra kirjeldus	Renoveerimise käigus vajaminevad tegevused (eksperthinnang)
Läänemaa			
<i>Ridala</i>	Topu	Saavad siseneda alused süvisega 1.5 m. Setete eemaldamine on tehtud. Sadama väravani viib asfalttee. Hoonestus (töötlemine) kalakuur olemas, rennid samuti, uus renn on ehitatud 3 aastat tagasi. Varustuse hoidmise ruum olemas, samuti külmkeldri kest (2006.a. jaanuari tormis sai räsida). Sadamat kasutab umbes ¼ Läänemaa kutselistest kaluritest (kuni 20 kalurit).	Kai vajab kerget remonti. Vaja on uusi külmutusseadmeid ja jäämasinat ning hoidlat. Vaja oleks süvendada kuni 1.8 meetrini, et ka madala veetaseme korral suuremad paadid (ka lõbusõidulaevad) ohutult siseneda saaksid. Sellesse sadamasse tuleks igal juhul rajada väikekalatöötlemine. Luua paatide ja mootorite remondivõimalused.
<i>Ridala</i>	Puise	Süvendamine on tehtud tänavu. Juurdepääsu tee on sellel aastal uuendatud kruusatee. Olemas olmeruumide kasutamise võimalus. Sadamast käib merele ca 10 kalurit. Sadam on munitsipaalomanduses.	Kai vajab kindlustamist ja remonti. Vaja oleks asfalteerida juurdepääsutee. Rajada tuleb püüniste hoidmise ruum ja külmhoone (või konteiner), välisvalgustus ja korrastada side.. Sellesse sadamasse tuleks rajada väikekalatöötlemine, kui rakendub Väinamere kutselise kalapüügi keskmine stsenaarium (vt. peatükk 4 aruandes).
<i>Ridala</i>	Kiideva lauter	Lauter on suhteliselt korras. Munitsipaalomanduses.	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmakonteineri ja jäämasina.
<i>Lihula</i>	Saastna	Suhteliselt korras, kasutab 4-5 rannakalurit	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmakonteineri ja jäämasina.
<i>Hanila</i>	Virtsu	Korras sadam. Räime	Korrastada tuleb side ja

	(kalasadam)	<p>vastuvõtu liinid olemas. (vääriskala liin visati küll minema)</p> <p>Süvendamist praegu ei vaja.</p> <p>Kai on tugevdatud ja võib õelda et heas korras.</p> <p>Juurdepääsuteed on väga heas korras. Tee on 100 m sadamani mustkattega ja enne seda on asfalttee.</p> <p>Kaluritele on olemas kuurid, kus hoitakse püügivahendeid jms.</p> <p>Olemas ka pumbajaam. ca Kasutab umbes 20 kalurit</p> <p>Sadamat haldab 3 firmat.</p>	<p>välisvalgustus.</p> <p>Sellesse sadamasse tuleks rajada igal juhul väikekalatöötlemine.</p> <p>Luuu paatide ja mootorite remondivõimalused.</p>
<i>Noarootsi</i>	Dirhami	<p>Registreeritud sadam, mis on vabariikliku tähtsusega.</p> <p>Sadama arendamiseks on olemas detailplaneering.</p> <p>Kai on rekonstrueeritud 2007 a. ja on planeeritud täiendava kai ehitus.</p> <p>Faarvaater korras.</p> <p>Sadama omanikel (eraomandus) on plaanid muuta sadam kauba- ja jahisadamaks, kuid on arvestatav ka kalasadamana.</p>	<p>Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmakonteineri ja jäämasina.</p>
<i>Noarootsi</i>	Hara	<p>Sadam ei ole praegu korras, kuid detailplaneering on kinnitatud.</p> <p>Osaliselt era-, osaliselt valla omandis</p> <p>Ilmselt kujuneb Noarootsi valla peamiseks kalasadamaks (kui Dirhami jääb kaluritele vähekasutatavaks), mida kasutab kuni 10 kutselist kalurit (s.h. ka Haapsalust).</p>	<p>Kai vajab kapitaalremonti, faarvaater sissesõidukanal tuleb süvendada - töö on planeeritud 2008 (leping AS Saarte Liinidega).</p> <p>Sadamasse tuleks rajada külmhoone (külmakonteiner) ja jäätootmise võimalused.</p> <p>Sellesse sadamasse tuleks rajada väikekalatöötlemine juhul, kui rakendub Väinamere kutselise kalapüügi keskmine stsenaarium (vt. peatükk 4 aruandes).</p> <p>Luuu paatide ja mootorite remondivõimalused.</p>

<i>Noarootsi</i>	Österby	Sadam ei ole praegu korras, kuid sadama arendamiseks on olemas detailplaneering ja kai renoveerimise projekt koostamisel. Sadam on valla omandis Kohaliku tähtsusega sadam ja arvestatav ka kalasadamana	Kai vajab kapitaalremonti sissesõidutee süvendamist. (tegevus on planeeritud 2010). Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmakonteineri ja jäämasina.
<i>Vormsi</i>	Rälby	Asub saare põhjarannikul, sügavus küllaldane ja umbes 10a tagasi ehitati suur kivimuul. Saarel on üle 10 kutselise.	Vajab muuli lõpuni ehitamist, sildumissilla rajamist, sadama juurdepääsutee vajab rekonstrueerimist. Sellesse sadamasse tuleks rajada väike-kala-töötlemine juhul, kui rakendub Väinamere kutselise kalapüügi optimistlik stsenaarium (vt. peatükk 4 aruandes). Igal juhul tuleb luua kala külmutusvõimalused ja jäätootmine. Luua paatide ja mootorite remondivõimalused.
<i>Vormsi</i>	Rumpo	Saare lõunarannal, madal sügavus, u 10 a tagasi ehitatud kruusast muuliga. Hinnanguliselt praegu suveperioodil paate kuni 7-10.	Sadama laevakanal vajab umbes 300 m pikkuselt süvendamist, muuli rekonstrueerimist (kindlustamist ja taastamist) ja sildumissilla rajamist. Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmakonteineri ja jäämasina.
<i>Vormsi</i>	Sviby	On korras ja registreeritud, toimib peamiselt praami ja jahisadamana. Korralikuks sadamaks olemisest on veel puudu tankimise võimalus. Kohalikke paate 2-5. Omanik AS Saarte Liinid (riiklik AS).	Rajada tankla, kuna Vormsil see seni puudub. Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmakonteineri ja jäämasina.
Hiiumaa			
<i>Pühalepa</i>	Suursadam	Praegu Hiiumaa suurim rannapüügi sadam ja	Sadama territoorium vajab täies ulatuses tolmuva

		<p>passistatud, kus on ka kalatöötlemisettevõtte. Siia on võimalik teistest sadamatest tuua esmatööteldud kala. Sadamasse saavad siseneda ka kalalaevad süvisega kuni 3,5 m. Paatide ja mootorite remondivõimalused on olemas, mis on aga eraomanduses. Omandiküsimused sadamas on üldse segased. Kasutab umbes 20 rannakalurit.</p>	<p>katet ja statsionaarseid tõstemehhanisme, sadama hooned vajavad renoveerimist ja kaid vajavad korrastamist. Sadamal puudub täna interneti võimalus. Sadamal on vaja välisvalgustust, süvendamist vajab sadama faarvaater ja korrastamist sissesõidu maantee. Sellesse sadamasse tuleks rajada igal juhul väikekalatöötlemine, Koopereerudes olemasoleva erakalatöötlemisega. Sadam vajab ka statsionaarset paatide tankimise võimalust</p>
<p>Pühalepa Käina Kärdla Emmaste</p>	<p>Salinõmme Orjaku Kärdla Tärkma (Sõru) Vahtrepa</p>	<p>Nimetatud sadamad on oma rannapüügi piirkonna suurimad kalasadamad. Puuduvad igasugused kala esmatöötlemise võimalused, ka kala hoidmise ja ladustamise võimalused. Üheski neist sadamatest ei ole võimalik saada jääd. Puuduvad võimalused korrastada paate.). Orjaku on eraomanduses registreeritud sadam (jahisadmana) ning sadamas on olemas korralikud olmetingimused ja välisvalgustus ning juurdepääs. Neis kõike sadamaid kasutab 10 – 20 kutselist rannakalurit. Salinõmme ja Vahtrepa on era-, Tärkma ja Kärdla munitsipaalomanduses.</p>	<p>Kõigisse loetletud sadamatesse väikekalatöötlemise rajamist tuleks kaaluda juhul, kui rakendub Väinamere kutselise kalapüügi optimistlik stsenaarium (vt. peatükk 4 aruandes). Keskmise stsenaariumi rakendumisel tuleb kaaluda väikekalatöötlemise rajamist Salinõmme ja Tärkma sadamasse. Igal juhul tuleb neis aga luua kala külmutusvõimalused ja jäätöötmine. Luua paatide ja mootorite remondivõimalused.</p>
<p>Pühalepa</p>	<p>Sarve, Värssu, Tähvaninaja, Säärenina, Roograhu</p>	<p>Väiksemad kalasadamad kust käivad väljas peamiselt harrastuskalastajad ja</p>	<p>Kõik vajavad sadama akvatooriumite, sissesõiduteede ja kaide korrastamist, samuti</p>

	Hiisaare, Kukka	<p>lõbusõidualused. Neid sadamaid kasutavad ka 2 -5 kutselist kalurit.</p> <p>Kõikides sadamates puudub san –sõlm ja elektrivõrk. Puudub joogivee varustus</p> <p>Enamik sadamaid on eraomanduses. haldavad MTÜ-d.</p> <p>Hiisaare on eraomanduses, haldab FIE.</p>	<p>juurdepääsuteede remonti ning olmeruumide ehitamist.</p> <p>Sarvele võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed.</p>
Käina	Männiku	<p>Kai üks külg on betoonist, teine puust. Sadamahoone on värskest remonditud. Juurdepääsutee on 100 m ulatuses kruusakattega, sadama territoorium on kunagi asfalteeritud. Välisvalgustus olemas. Puudub veevarustus (kaev). Sadamasse sisenemisel madala veetasemega on paatidel probleeme. Sadamat kasutab ca 20 rannakalurit, tegutseb MTÜ Ahven. Sadam on valla omanduses.</p>	<p>Kai vajaks remonti, Akvatoorium ja sissesõidutee vajaksid süvendamist, maismaatee ja sadama territoorium tuleks korrastada.</p> <p>Sadamasse tuleks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed.</p>
Käina	Kassari	<p>Suhteliselt suure akvatooriumiga sadam. Puuduvad nii kala kui ka püügivahendite hoidmise koht.. Sadamasse läheb ca 2-3 km pikkune kruusatee. Kasutab umbes 10 rannakalurit.</p>	<p>Vajab vähest süvendamist, sadamahoone ja kai vajavad kapitaalremonti. Ehitada tuleks püügivarustuse hoidmise ruumid.</p> <p>Sadamasse tuleks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed.</p>
Käina	Puulaiu	<p>Sadam kuulub eraomandusse, omanikuks kõrval asuva majutuse omanik. Olemas vool nii sadama majas kui ka valgustusena.</p> <p>Tulevik kalasadamana kahtlane, kuna (era)omanik kavatab turismisadama väljaehitamist. Seega, võib</p>	<p>Kai vajaks remonti ja setete eemaldamist.</p> <p>Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed juhul, kui omanik on kalaturismist huvitatud.</p>

		saada ka kalaturismi sadamaks	
Saaremaa			
Leisi	Triigi	On korras ja toimib peamiselt praami ja jahisadamana.. Kohalikke paate 2-5. Sadam on registreeritud. Omanik AS Saarte Liinid (s.t. riik)	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed juhul, kui omanik on kalaturismist huvitatud.
Leisi	Mujaste	Andmed puuduvad	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed
Orissaare	Orissaare	Jahtklubi- ja külalissadam. Valgustatud liin. Tormilainete eest hästi kaitstud. Sügavus sildumisel 2,5 m. Külaliskohti 29. Poi- või poomikinnitus. Elekter ja vesi kai ääres. Dušš, WC ja saun. Kohvik. Sadam korras ja registreeritud Kasutab 10-15 rannakalurit.	Sellesse sadamasse tuleks rajada igal juhul väikekalatöötlemine. Luua paatide ja mootorite remondivõimalused
Muhu	Koguva,	Andmed puuduvad Kasutab kuni 10 rannakalurit Haldab MTÜ Ankur, eraomanduses	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed
Muhu	Seanina	Praegu vähekasutatav	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed
Muhu	Lalli	Andmed puuduvad Kasutab kuni 10 rannakalurit.	Keskmise stsenaariumi rakendumisel tuleb kaaluda väikekalatöötlemise rajamist Luua paatide ja mootorite remondivõimalused
Muhu	Kuivastu	Kuivastu sadama põhiülesanne on vastu võtta ja teenindada liiniparvlaevu, kuid sadamas on tingimused vähesel määral kauba-	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed.

		reisi- ja väikelaevade teenindamiseks. Sadamas on kolm kaid parvlaevade vastuvõtuks, kai kauba- ja väikelaevadele. Sadama omanik on AS Saarte Liinid (riiklik AS) ja sadam on passistatud. Kasutab kuni 4-5 rannakalurit	
<i>Muhu</i>	Võrkaia	Sadam on registreerimisel. Kasutab kuni 10 rannakalurit. Riiklik sadam, FIE	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed
<i>Muhu</i>	Lõunarand	Andmed puuduvad	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed
<i>Põide</i>	Kõrkvere	Andmed puuduvad Eraomanduses	Sadamasse võiks paigutada portatiivsed külmutus- ja jäätootmise seadmed